

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ghenadie Nicolaev,

Judecători – Petru Moraru și Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Vasile Lungu în numele inculpatei Comendantu Ludmila, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014, în cauza penală în privința lui

Comendantu Ludmila Gheorghe, născută la 20 iulie 1975, originară și locuitoare a s. Leordoiaia, r-nul Călărași, moldoveancă, cetățeană a R. Moldova.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 21.01. – 20.03.2014;

Instanța de apel : 15.04.- 13.05.2014;

Instanța de recurs: 28.07.- 17.09.2014;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Călărași din 20 martie 2014, Comendantu Ludmila a fost condamnată în baza art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, *cu aplicarea art. 364/1 Cod de procedură penală*, la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femeii de tip închis.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat în fapt că, inculpata Comendantu Ludmila la 26 octombrie 2013, în jurul orei 19:00, aflându-se în curtea gospodăriei proprii situată în s. Leordoiaia, r-nul Călărași, unde locuiește cu soțul ei Comendantu Gheorghe și doi copii minori, în urma unui conflict apărut între ea și soțul ei, care fiind sub influența alcoolului i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea feței, Comendantu L. avînd scopul cauzării vătămării corporale grave, a luat cuțitul de bucătărie de pe masa din curte și intenționat i-a aplicat soțului Comendantu Gh. o lovitură cu cuțitul în partea dreaptă a abdomenului, cauzîndu-i vătămări corporale grave.

3. Inculpata Comendantu Ludmila, a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu stabilirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, și anume de personalitatea acesteia, comportamentul ei pe parcursul urmăririi penale și atitudinea față de fapta săvîrșită, căința sincera, recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, acceptarea probelor de la faza urmăririi penale, victima a provocat infracțiunea, mai mult, are la întreținere 4 copii dintre care doi sunt minori

3.1. Avocatul Vasile Lungu în numele inculpatei Comendantu Ludmila, la fel a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare în privința inculpatei din motiv că acțiunile acesteia au fost realizate în limitele legitimei apărări, circumstanță care înlătură răspunderea penală.

În susținerea cerințelor sale, apelantul a invocat următoarele motive: instanța de fond a dat o apreciere greșită declarațiilor inculpatei din cadrul ședinței de judecată în prima instanță care a declarat că a luat cuțitul din casă și care se combat cu constatarea menționată în ordonanța de punere sub învinuire din 17.01.2014 (f.d. 67) și rechizitoriu (f.d. 76) unde se menționează că cuțitul a fost luat de către inculpată de pe masa de bucătărie din curte, mai mult, cu constatările acuzării menționate supra se combat și declarațiile părții vătămate care a dat declarații similare cu inculpata în acest sens.

Sub critica apelantului a mai căzut și aprecierea de către instanța de fond a declarațiilor martorilor Bumari V., Puia I., Filipov M., care nu au fost martori oculari, mai mult, instanța nici nu a evidențiat din declarațiile martorilor nominalizați că partea vătămată sub influența alcoolului provoacă des conflicte în familie, este scandalos, deseori aplică forță fizică, fapt recunoscut și de partea vătămată în declarațiile sale din cadrul instanței de fond.

Nu a fost luat în considerație de către prima instanță și faptul că inculpata nu a dorit înjunghierea părții vătămate, dar a vrut să-l sperie.

La fel, apelantul a mai invocat că în sentința de condamnare se face referire la raportul de expertiză nr. 239 D din 30.12.2013 prin care la partea vătămată au fost constatate vătămări corporale grave iar raportul de expertiză nr. 571 din 30.12.2013 a fost apreciat greșit.

În viziunea avocatului, din analiza probelor administrate pe dosar, cu certitudine s-a constatat că inculpata s-a aflat în stare de legitimă apărare, deoarece fapta comisă de ea a fost îndreptată spre respingerea actului, agresiunii fizice directe din partea părții vătămate, prin care i-a fost pusă în pericol grav integritatea fizică și psihică și potrivit prevederilor art. 36 Cod penal, fapta incriminată nu constituie infracțiune, mai mult, partea vătămată nu indică la faptul că anume inculpata i-a aplicat lovitura cu cuțitul, din declarațiile părții vătămate reiese că, atunci când soția s-a întors spre el, în mână la ea el nu a văzut nimic, dar a simțit o împunsătură în abdomen, alți martori oculari în cauza penală nu au fost constatați.

Totodată, apelantul a specificat că în cadrul urmăririi penale, incomplet au fost stabilite circumstanțele atenuante, care caracterizează inculpata și anume, nu s-a luat în considerație faptul că inculpata are la întreținere copii minori, dintre care o fată în vârstă de 17 ani, care este internată la Centrul Mamei și Copilului fiind însărcinată, iar după naștere evident că va avea nevoie de ajutorul inculpatei.

La fel nu a mai fost luat în considerație și faptul că partea vătămată anterior a fost judecat, el a impus inculpata să facă declarații care ea le-a dat în instanță, dar în realitate totul s-a întâmplat altfel, mai mult, când partea vătămată a venit din spital, a maltrat-o crud pe inculpată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile avocatului Vasile Lungu în numele inculpatei și al inculpatei Comendantu Ludmila, cu menținerea sentinței fără modificări

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concluziei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatei Comendantu L. în baza art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal și în baza acestei legi, precum și în baza art. 364/1 alin. (8) Cod de

procedură penală, fiindu-i corect stabilită pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatei Comendantu L. în baza art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, întru-totul s-a confirmat prin declarațiile inculpatei Comendantu L. din cadrul instanței de fond; părții vătămate Comendantu Gh.; martorilor Brumari V., Puia I., Filipov M.; raporturile de expertiză medico-legală nr. 239 D din 30 decembrie 2013 și nr. 571 din 30 decembrie 2013 (f.d. 56, 57); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.10.2013 și planșa foto (f.d. 8-16).

Nerecunoașterea de către inculpata Comendantu L. a vinovăției, instanța de apel a considerat-o ca o tendință a ultimei de a se eschiva de răspundere penală, deoarece aceasta se combate prin cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale, care au fost verificate în instanța de fond, acceptate de inculpată, prin înscris autentic, după cum prevede art. 364/1 Cod de procedură penală, or, inculpata la etapa dată nu mai este în drept să renunțe la procedura simplificată pe care a solicitat-o în prezența avocatului, indicînd că recunoaște în totalitate faptele incriminate în rechizitoriu.

Reieșind din cele menționate supra, instanța de apel a conchis că nici critica avocatului privind achitarea inculpatei nu poate fi acceptată, or, avocatul a depășit limitele cerințelor legale, solicitînd achitarea lui Comendantu L. de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii incriminate, criticînd probele puse la baza sentinței, invocînd ilegalitatea sentinței și totodată, în final solicitînd aplicarea inculpatei a unei pedepse fără privarea de libertate.

Instanța de apel a reținut, că în cazul judecării dosarului în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 382-398 Cod de procedură penală, poate adopta atît sentința de condamnare, cît și de achitare ori de încetare a procesului penal, supuse căilor de atac în condiții generale. Soluția de achitare poate fi pronunțată numai în cazul când fapta conține formal semnele infracțiunii, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, situație reglementată de prevederile art. 14 alin. (2) Cod penal.

La fel, instanța poate pronunța o soluție de achitare sau încetare a procesului penal în cazurile când procurorul, în baza art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală, renunță parțial sau integral de la învinuire.

La speța dată astfel de circumstanțe n-au fost reținute, instanța de fond întemeiat a adoptat o sentință de condamnare cu aplicarea pedepsei în limitele legii.

Instanța de fond just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, fiind luate în considerație dispozițiile art. 61 și art. 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținîndu-se cont de gravitatea faptei penale și consecințele survenite.

Așadar, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, care se atribuie la categoria celor deosebit de grave, de persoana inculpatei care nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere doi copii minori, căința sinceră și recunoașterea vinovăției, considerîndu-le circumstanțe atenuante, astfel, respectivul cumul de circumstanțe atenuante ale cauzei, au determinat stabilirea, în privința ei, a unei pedepse mai blînde decît maximum prevăzut de lege pentru fapta incriminată, ținîndu-se cont și de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală.

La argumentul inculpatei privind aplicarea inechitabilă a unei pedepse prea aspre în prezența circumstanțelor atenuante și absența circumstanțelor agravante, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei instanța de fond, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale, întrucât prin stabilirea unei alte categorii de pedepse, se neglijează reeducarea infractorului în sensul prevenirii și contracarării comiterii de noi infracțiuni de către acesta.

Prin urmare, instanța de fond întemeiat a constatat că scopul legii penale, precum și reeducarea inculpatei va fi posibilă cu izolarea acesteia de societate, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, în limita minimă prevăzută de lege pentru fapta comisă, cu aplicarea prevederilor art.364/1 alin. (8) Cod procedură penală.

Cu referire la aplicarea art. 79 Cod penal, instanța de apel a menționat că, la caz nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale, care ar permite aplicarea pedepsei sub limita minimă prevăzută de lege, mai mult, instanța de fond, în speța dată, a constatat circumstanțe atenuante ca recunoașterea vinei, căința sinceră, prezența la întreținere a copiilor minori și a redus pedeapsa la limita minimă stabilită de lege, cu aplicarea prevederilor art.364 /1 alin. (8) Cod procedură penală.

Tot aici, cu trimitere la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, instanța de apel a mai adăugat că, la caz, n-au fost stabilite circumstanțe excepționale, ce ar servi temei de aplicare în privința inculpatei a pedepsei sub limita minimă prevăzută de lege pentru fapta comisă.

În final, instanța de apel a respins argumentele apelanților referitor la posibilitatea numirii unei pedepse non-privative de libertate, aceasta fiind lipsit de suport juridic, or, inculpata a comis o infracțiune deosebit de gravă.

5. Avocatul Vasile Lungu în numele inculpatei Comendantu Ludmila, în temeiul pct. 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei, din motiv că acțiunile ei au fost realizate în limitele legitimei apărări.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a invocat motive similare celor din cererea de apel unde și-a exprimat dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor, inclusiv că instanța de fond și cea de apel nu au dat nici o interpretare circumstanțelor importante din declarațiile inculpatei și anume faptul că inculpata a luat cuțitul de pe masa din casă, pe când în ordonanța de punere sub învinuire este constatat că ultima a luat cuțitul de pe masa din curte, or, nici în procesul verbal de cercetare la fața locului nu este clar dacă a fost masă în curtea casei și unde aceasta era amplasată.

De asemenea instanțele de judecată nu au luat în considerație nici faptul că partea vătămată a fost agresorul conflictului, care o maltrata pe inculpată, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Filipov M., Brumari V. și chiar a părții vătămate Comendatu Gh., mai mult, din declarațiile însăși a inculpatei date în cadrul urmăririi penale reiese că soțul a lovit-o, iar ea a vrut să-l sperie și când a realizat ce a făcut s-a speriat și a început să plîngă, nu a vrut să-i cauzeze leziuni corporale ci doar să-l sperie.

La fel, recurentul a mai invocat că, instanțele de judecată incorect au dat apreciere raportului de expertiză medico-legală nr. 571 din 30 decembrie 2013, care urma să fie apreciat în coraport cu alte probe care figurează pe dosar, or, din raportul de expertiză nominalizat rezultă că inculpata a fost maltrată de către partea vătămată și probele administrate de acuzare nu probează cu certitudine fapta incriminată.

Mai invocă recurentul, că partea vătămată Comendantu Gh. nu a indicat la faptul că anume inculpata Comendantu L. i-a aplica lovitura cu cuțitul, dar a declarat nemijlocit, când soția s-a întors spre el, în mână la ea el nu a văzut nimic.

În ce privește circumstanțele atenuante pe caz, recurentul a menționat că organul de urmărire penală incomplet le-a stabilit pe acestea, or, inculpata are la întreținere copii minori, dintre care o fiică de 17 ani care este însărcinată și după naștere va avea nevoie de susținere.

În viziunea apărării, recunoașterea de către inculpată a vinovăției sale, poate fi pusă la baza sentinței de condamnare numai dacă ea este confirmată în cumul cu alte probe administrate și apreciate de către instanță, care pînă la adoptarea încheierii de acceptare a probelor administrate la faza urmăririi penale, urma să verifice materialele dosarului și să ajungă la concluzia că probele administrate la faza urmăririi penale confirmă că fapta imputată inculpatului constituie infracțiune și care îi dovedesc vinovăția în săvîrșirea ei.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd: persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

Însă, aceste temeiuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

6.2. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM nr. 9 din 30.X.2009 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, este atenționat că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectîndu-se normele de drept material sau procesual. Sub acest aspect Colegiul penal, atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept.

6.3. Colegiul penal, reține că, instanțele de judecată, verificînd probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia justă privind condamnarea inculpatei Comendantu L., pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i corect stabilită pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod penal.

În ce privesc criticele formulate de recurent, enunțate la pct. **5.** al prezentei decizii, prin care susține că inculpata Comendantu L. nu se face vinovată de săvîrșirea

infrațiunii imputate, acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrea atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul înaintat în cauză este vădit neîntemeiat.

La fel, instanța de recurs, menționează că din textul recursului înaintat, se evidențiază că recurentul în mod decisiv, își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticele formulate de acesta nu sunt motivate sub aspectul casării hotărîrii recurate, ca fiind ilegală.

Mai mult ca atît, verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f. d. 121-124) și, lecturînd textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate de inculpată și avocatul acesteia V. Lungu, a respectat întocmai prevederile art. 413-417 Cod de procedură penală, astfel întemeindu-și concluziile sale pe probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii adoptate în cauza inculpatei Comendantu Ludmila și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Vasile Lungu în numele inculpatei, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 420, 431, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Vasile Lungu în numele inculpatei Comendantu Ludmila, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014, în cauza penală în privința lui *Comendantu Ludmila Gheorghe*, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 octombrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Petru Moraru

Nadejda Toma